

LÆNGE LEVE FJORDEN

Strategisk-fysisk udviklingsplan for natur-
og outdoorområderne ved Horsens Fjord

- Kort fortalt

Maj 2023

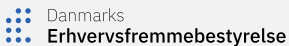
LÆNGE LEVE FJORDEN - Kort fortalt

Dansk Kyst- og Naturturisme
1. udgave, 1. oplag 2023

Forsidefoto: © Aleksander Mogensen

Layout: NIRAS

Fotos og illustrationer kan ikke benyttes uden tilladelse fra Destination Kystlandet.

Horsens Kommune

Odder
Kommune

Destination
Kystlandet

FORORD

Naturoplevelser er populære og gør godt for krop og sjæl. Det kan også mærkes i og rundt om Horsens Fjord, der har fået en ny og sammenhængende vandre- og cykelrute – i folkemunde kaldet Fjordminoen. Det stigende antal besøgende skaber glæde og stolthed hos os, der kender og holder af Horsens Fjord. Men det skaber også et behov for beskyttelse, så det særlige består.

Og Horsens Fjord er noget ganske særligt. Den har karakter med sit alsidige landskab, der skifter mellem kuperet og fladt terræn, strand, skov og marker – og midt i fjorden øerne Vorsø, Alrø og Hjarnø.

Udviklingsplanen for Horsens Fjord danner grundlag for, at alle – også i fremtiden – kan nyde fjordens fantastiske natur. Det er ikke en opgave, som den enkelte virksomhed, forening eller borger kan løfte alene. Det kræver derimod en strategisk prioritering og planlægning, hvor opbygningen af turismeegnet infrastruktur af høj kvalitet sker i samspil med kommercielle investeringer og det offentliges

interesser. Der er dermed tale om en langsigtet plan, der skal udvikle Horsens Fjord som naturområde og oplevelsestilbud.

Med forståelse og respekt for områdets unikke karakteristika fra både kommuner, partnere og lokale beboere, kan vi udvikle turismen på en ansvarlig og bæredygtig måde. Udviklingsplanen gør det således muligt at integrere naturbeskyttelse med friluftsliv og outdoor-aktiviteter.

Der er et stort potentiale i at sikre bæredygtige investeringer i rekreativ infrastruktur, der kan fungere både som oplevelse og som naturbeskyttende foranstaltning. Planen giver derfor forskellige bud på, hvordan aktiviteter kan koncentreres, hvor natur og landskab kan bære det – og samtidig peger planen på at beskytte andre områder, hvor naturen har mere brug for ro. I kombination med tydelig skiltning og et klart regelsæt for adfærd i naturen kan vi på den måde passe på den og samtidig indfri områdets potentiale ift. outdoor-turisme.

Lone Jakobi

Borgmester, Odder Kommune

Ole Vind

Borgmester, Hedensted Kommune

Peter Sørensen

Borgmester, Horsens Kommune

Helle Berthold Rosenberg

Direktør, Destination Kystlandet

4 Strategisk-fysisk udviklingsplan

EN FÆLLES PLAN FOR HORSENS FJORD

Destination Kystlandet er en ung outdoor-destination, hvor de kommercielle potentialer er under udvikling. LÆNGE LEVE FJORDEN skal vise vejen for en bæredygtig udvikling i et samarbejde mellem offentlige og private aktører.

Horsens Fjord ligger centralt i Destination Kystlandet mellem de øvrige naturområder ved Gudenåen, Vejle Fjord, Norsminde og Kattegat med Det Østjyske Øhav.

LÆNGE LEVE FJORDEN skal være afsæt for en udvikling af den kommercielle outdoorisme ved Horsens Fjord og trække tråde til destinationens øvrige kvaliteter og oplevelser.

VANDRE- OG CYKELRUTEN HORSENS FJORD SKABER NYE MULIGHEDER

Destination Kystlandet har i de senere år i samarbejde med de tre kommuner fået etableret Vandre-og cykelruten Horsens Fjord, der forløber fra Alrøvs sydspids ind forbi Horsens Havn og ud til Snaptun Havn.

Ruten er etableret på baggrund af en række frivillige aftaler med lodsejere og blev indviet i april 2023.

Den strategisk-fysiske udviklingsplan bygger videre på dette samarbejde og definerer en fælles retning for en stærkere rekreativ infrastruktur og et øget udbud af overnatningskapacitet og et varieret sortiment af kommercielle outdoorprodukter.

Udviklingsplanen er tænkt som et værktøj til realisering af indsatserne og kan bruges som udgangspunkt for dialog med aktører, investorer, fonde, lodsejere, myndigheder og andre relevante interessenter

EN OUTDOORDESTINATION MED TURISMEKAPACITET I INTERNATIONAL KLASSE

LÆNGE LEVE FJORDEN viser, hvordan fjordens potentialer kan aktiveres ved at skabe forbindelser mellem den grønne og blå rekreative infrastruktur, med naturnære overnatningsfaciliteter og bæredygtig benyttelse af naturarealerne.

Planen følges op med en erhvervsklynge og et nyt program for code of conduct, der skal sikre, at både private lodsejere og lokale erhverv får glæde af de nye tiltag.

LÆNGE LEVE FJORDEN er udarbejdet efter metoden LÆNGE LEVE LANDSKABET (DKNT 2022). Metoden sikrer en planlægning i balance mellem hensynet til natur og landskab og muligheden for unikke oplevelser i det fri. Læs mere om metoden i håndbogen "Længe leve landskabet - en metodehåndbog for udvikling af strategisk-fysiske udviklingsplaner i natur- og outdoorområder"

HVAD SKAL DER SKE?

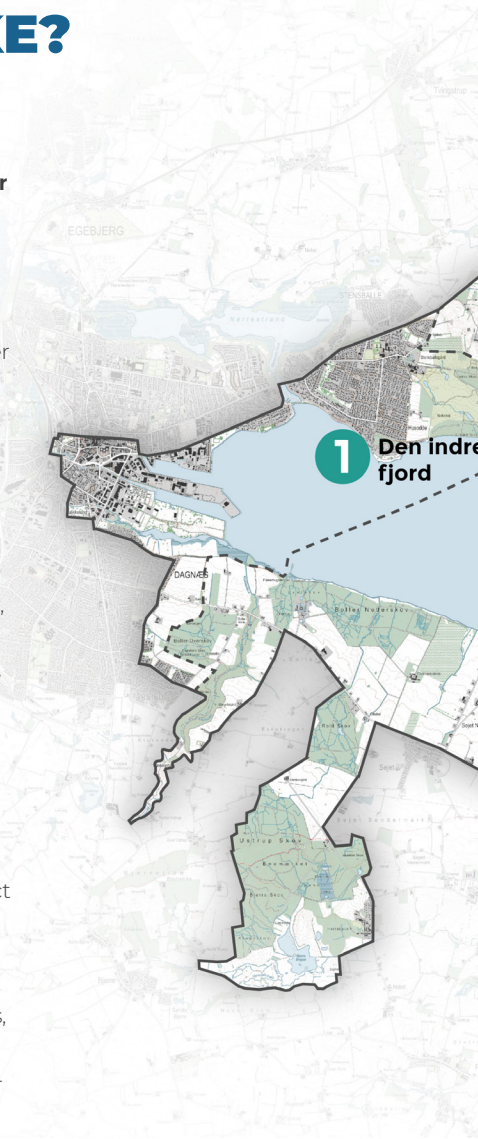
Projektområdet er inddelt i fire landskabsområder, som er forskellige i karakter og robusthed. Dermed er der også stor forskel på, hvilke aktiviteter, de indbyder til samt hvilke potentialer, de har for øget outdoor-turisme.

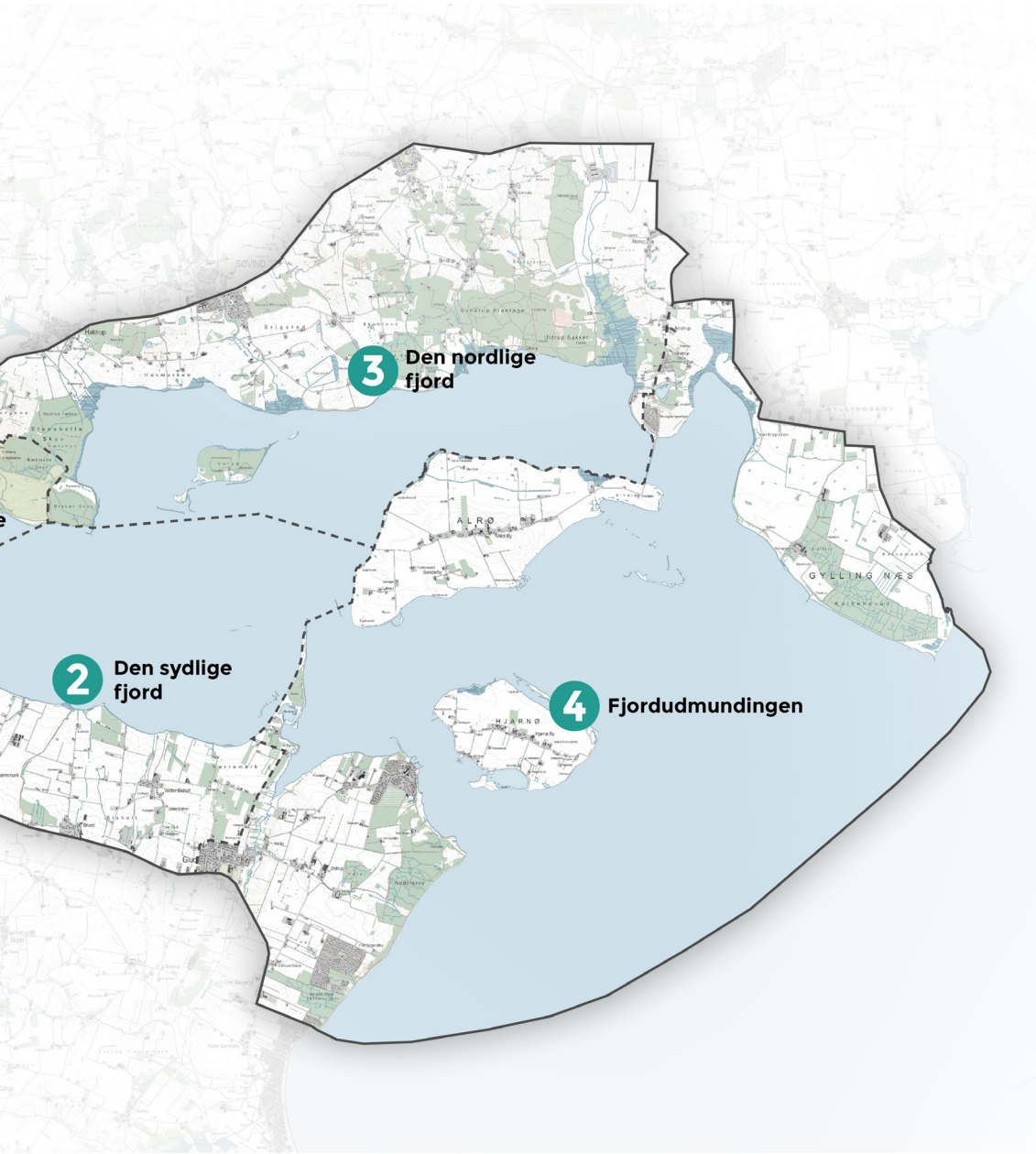
Den indre fjord: Den indre fjord ved Horsens by og Horsens Havn tiltrækker mange lokale gæster, som især koncentrerer sig ved Husodde. Husodde rummer potentiale som gateway for rekreative aktiviteter for både lokale foreninger og kommercielle tilbud. Derudover er det tidligere deponi syd for havnen under udvikling med et rekreativt og biodiversitetslandskab.

Den sydlige fjord: Syd for fjorden knytter natur- og outdoor-kvaliteterne sig især til de store skove ved Boller, Klokkedal og Bjerre. Oplevelsesmulighederne kan styrkes med nye faciliteter til bl.a. naturoplevelser, vandring, MTB og trailløb.

Den nordlige fjord: Det storbakkede landskab nord for fjorden har et rustikt præg og er særdeles velegnet til vandring og andre stille outdoor-aktiviteter. Oplevelserne kan understøttes med få faciliteter og fokus på formidling af områdets værdier samt et code of conduct program for færdsel i naturen og på private/offentlige arealer.

Fjordmundingen: Fjordmundingen med Gyllingnæs, Alrø, Hjarnø, Snaptun og Borre Knob er et populært område for vandaktiviteter som kajak, SUP og surf. Området styrkes med to gateways, der skal facilitere aktiviteter på vand og skabe forbindelse til Det Østjyske Øhav.

3 Den nordlige fjord

2 Den sydlige fjord

4 Fjordudmundingen

Den nordlige fjord

Den sydlige fjord

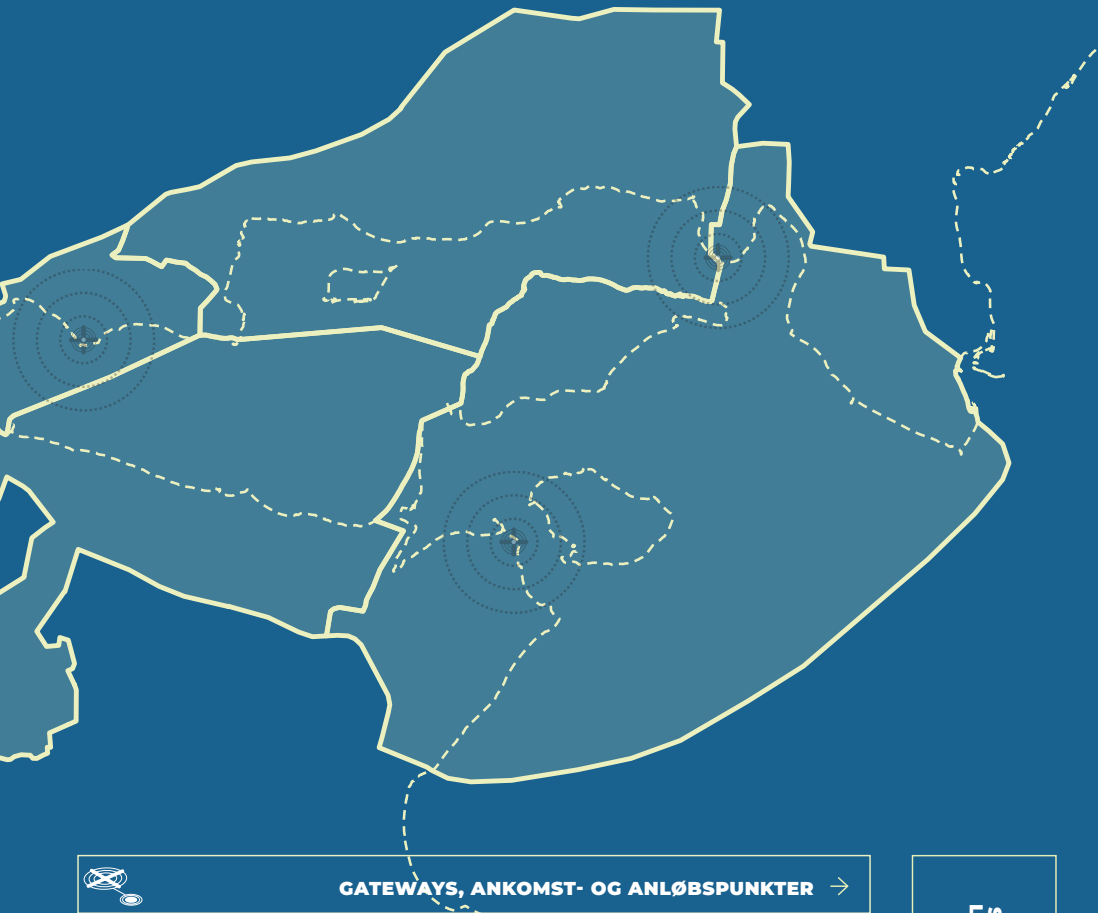
Fjordudmundingen

VISION 2030

Horsens fjord skal opleves som en samlet outdoor-destination med en turismekapacitet i international klasse, der forgrener sig ud i hele Destination Kystlandet

- Vi vil skabe en markant forbedret, oplevelsesrig, rekreativ infrastruktur på land og på vand
- Vi vil fremme unik og naturnær overnatning omkring fjorden
- Vi vil fremhæve og styrke fjordens identitet med sammenhængende koncepter for wayfinding
- Vi vil skabe større attraktionskraft ved at iscenesætte fjordens fortællinger med stedspecifikke oplevelsesfaciliteter

GATEWAYS, ANKOMST- OG ANLØBSPUNKTER →

BÆREDYGTIG MOBILITET OG OPLEVELSESRIK INFRASTRUKTUR →

STEDSSPECIFIKKE OPLEVELSER OG FACILITETER →

NATURNÆR OVERNATNINGSKAPACITET →

CODE OF CONDUCT OG PARTNERSKABER →

**STRATEGISK-FYSISK UDVIK-
LINGSPLAN FOR NATUR- OG
OUTDOOROMRÅDER**

UDVIKLINGS- PRINCIPPER

Gateways, ankomst- og anløbspunkter

Markante gateways leder brugerne ud til oplevelser i naturen og på vandet. Fjorden kan bindes sammen med ankomst- og anløbspunkter, der styrker den grønne og blå rekreative infrastruktur

Bæredygtig mobilitet og oplevelsesrig infra- struktur

Et rekreativt netværk giver mulighed for at opleve fjorden i loops og etaper, hvor forskellige aktive transportformer kan kombineres. Anløbspunkter giver mulighed for en kommerciel bådroute, der understøtter loops og dagsture

Stedsspecifikke oplevelser og facili- teter

Kvaliteten af støttefaciliteter til outdooraktiviteter langs Vandre-og cykelruten Horsens Fjord kan løftes. Stedsspecifikke oplevelser kan styrkes med nye faciliteter, der iscenesætter og tilgængeliggør kvaliteterne

Overnatnings- kapacitet

Naturnær overnatningskapacitet styrkes på placeringer i tilknytning til Vandre-og cykelruten Horsens Fjord og andre kystnære placeringer.

Code of conduct og partnerskaber

Et adfærdskodeks anviser, hvordan området bedst opleves under hensyntagen til natur og dyreliv, og hvordan man som gæst færdes på hhv. offentlige og private regler

Flere steder strækker skoven sig helt ned til fjorden. Foto: Jesper Rais

PRINCIP #1

GATEWAYS, ANKOMST- OG ANLØBSPUNKTER

Tre gateways binder den grønne og blå rekreative infrastruktur sammen. Supplerende ankomst- og anløbspunkter sikrer tilgængelighed og krydsninger hele vejen omkring og på tværs af fjorden.

TILTAG 1.1

Gateways ved Husodde, Alrø og Snaptun

Gateway Husodde ligger på kanten af Horsens by og kan understøtte natur- og outdooraktiviteter for både lokale og turister.

Gateway Alrø planlægges nord for dæmningen og skal understøtte ikke-motoriserede vandaktiviteter med udgangspunkt i Sondrup Bugt og styrke oplevelsen af Alrø til fods eller på cykel.

Gateway Snaptun ligger på Snaptun Havn og skal skabe forbindelse til Det Østjyske Øhav og facilitere oplevelser omkring Snaptun på vand såvel som på land.

TILTAG 1.2

Ankomstpunkter og anløbspunkter

Ankomstpunkter knytter sig til den grønne rekreative infrastruktur, og anløbspunkterne til den blå rekreative infrastruktur.

På disse steder opgraderes eksisterende faciliteter til at kunne servicere flere aktivitetsformer og oplevelsesmuligheder.

Foto: Vandrerruten Horsens Fjord. GRCRS Media

BÆREDYGTIG MOBILITET OG OPLEVELSESRIK INFRASTRUKTUR

Den rekreative infrastruktur skal understøtte aktive transportformer med udgangspunkt i Vandre- og cykelruten Horsens Fjord. Nye krydsningsmuligheder på tværs af fjorden bliver en større del af oplevelsen både for det maritime friluftsliv og på kommerciel vis.

TILTAG 2.1 Oplevelser i loops og etaper

Den blå og grønne rekreative infrastruktur kombineres via ankomst- og anløbspunkter, der kan serviceres af kommercielle aktører og give nye muligheder for friluftsliv. Dermed lægges kimen til et stærkt outdoor-produkt, hvor fjorden kan opleves i korte, intense intervaller eller på flerdays ture ved at kombinere vandring, cykling og sejlsads.

TILTAG 2.2 Oplevelsesrig infrastruktur

Bevægelsen fra sted til sted skal være en oplevelse i sig selv. Det kan f.eks. ske ved kommercielle fjordsejladser og hop on/hop off vandbusser. Andre eksempler kan være cykelbroer, boardwalks, svævebaner eller hængebroer.

TILTAG 2.3 Vandre- og cykelruten Horsens Fjord

Ruten skal fortsat udvikles med faciliteter og oplevelser baseret på sted-bundne kvaliteter, formidling af kultur- og naturhistorie, wayfinding og et code of conduct program.

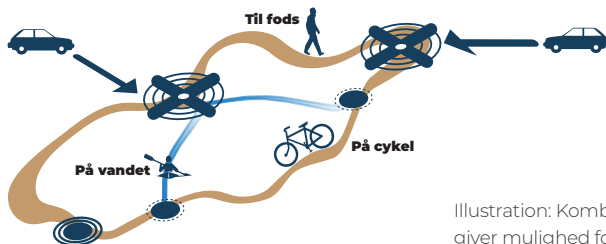

Illustration: Kombinationen af ruter på vand og på land giver mulighed for oplevelser i loops og etaper

PRINCIP #3

STEDSSPECIFIKKE OPLEVELSER OG FACILITETER

Vandre-og cykelruten Horsens Fjord er helt ny og fremstår på nuværende tidspunkt som et skiltet forløb uden særlige kendetegn og med begrænsede faciliteter. For at skabe grobund for udvikling af kommerciel outdoorturisme, er der behov for en stærk rekreativ infrastruktur.

TILTAG 3.1

Støttefaciliteter

Ved gateways, ankomstpunkter og anløbspunkter kan der etableres faciliteter, som understøtter oplevelser i området. Eksempler på støttefaciliteter er drikkevandsposter, toiletter, borde/bænke, grejbank, omklædning, cykel-parkering, strøm, information, forplejning mv.

TILTAG 3.2

Oplevelsesfaciliteter

Oplevelsesfaciliteter omkring Horsens Fjord skal sætte fokus på landskabets kvaliteter og bidrage til at højne attraktionskraften. Oplevelsesfaciliteter kan være primitive, ikke-kommercielle faciliteter så som fugletårne, formidlingsfaciliteter, udsigtsbænke eller de mere adrenalinfremkaldende kommercielle faciliteter som svævebaner, klatrebaner eller undersøiske tunneller, som i sig selv kan være reason-to-go.

TILTAG 3.3

Stedsidentitet og wayfinding

Omkring fjorden kan der arbejdes med stedsidentitet og ikoniske markører, som samler og iscenesætter fortællingen om fjordens natur, geologi og historie. Støttestrukturerne skal være fleksible og skalerbare og kunne tilpasses allerede eksisterende faciliteter.

Referencefotos med eksempler på støttefaciliteter og oplevelsesfaciliteter, der indpasser sig i landskabet. >

Gangbro i trætoppene, Baumkronenpfad Beelitz Heil-
stätten. Foto: Havelbaude / Wikimedia Commons

Badebro ved Husødde

Skive Vinterbadeklub

Cold Hawaii Island, NORRØN

Fugletårn ved Bjerre Engsø

PRINCIP #4

**OVERNATNINGS
KAPACITET**

Primitive såvel som kommercielle overnatningsfaciliteter er én af forudsætningerne for, at natur- og outdoorturisterne opholder sig længere tid i området, får en større oplevelse ved fjorden og bidrager til den lokale økonomi.

TILTAG 4.1**Naturnære og kommercielle overnatningsfaciliteter**

Planen skal skabe grundlag for udvikling af især naturnære overnatningsfaciliteter i tilknytning til Vandre-og cykelruten Horsens Fjord og på andre kystnære placeringer, hvor:

- der er et initiativ fra en kommerciel aktør
- faciliteter kan indpasses i landskabet
- det vurderes muligt at opnå tilladelse eller dispensation fra bindinger (kystnærhedszone, strandbeskyttelse mv).

Gennem forløbet med udarbejdelsen af den strategisk-fysiske udviklingsplan har der været dialog med aktører, som er interesserede i at udvikle naturnære overnatningsfaciliteter. Flere af disse fortsætter udviklingen i programmet NATURNÆTTER, som faciliteres af Dansk Kyst- og Naturturisme.

Banestien Horsens, Odde. Foto: Jesper Rasmussen

PRINCIP #5

CODE OF CONDUCT & PARTNERSKABER

En væsentlig forudsætning for, at Vandre-og cykelruten Horsens Fjord bliver en succes er, at der udvikles et godt program for code of conduct. Code of conduct er et adfærdskodeks, som giver de besøgende en klar information om, hvor og hvordan de bør færdes ved og på Horsens Fjord. Det gælder i forhold til at vise hensyn til natur og dyreliv samt hensynet til private lodsejere, som bl.a. lægger grund til den skilte rute.

TILTAG 5.1

Wayfinding

Et samlet koncept for wayfinding kan med et genkendeligt udtryk sikre, at besøgende nemt kan finde vej og afkode rutens forløb og oplevelsesmuligheder via bl.a. skiltning, belægning og faciliteter.

TILTAG 5.2

God adfærd i naturen

Det vi har et forhold til, passer vi bedre på. God formidling og faciliteter skal sætte fokus på naturværdierne i området og hvordan disse bedst opleves på nært hold eller på afstand.

TILTAG 5.3

Private og offentlige arealer

Mange gæster i naturen er ikke opmærksomme på, at der gælder forskellige regler på offentlige og private arealer. Konflikter kan afværges med tydelig information og markeringer ved krydsninger mellem offentlige og private arealer, så lodsejere undgår u hensigtsmæssige adfærd.

TILTAG 5.4

Forventningsafstemning mellem brugergrupper

Vandrere, cyklister, ryttere, lystfiskere - der er mange forskellige brugere ved Horsens Fjord. Det er vigtigt med god information om, hvilke andre brugere, man kan møde i området, og hvilke hensyn, man kan tage til hinanden.

TILTAG 5.5

Partnerskaber

Programmet skal forankres hos områdets aktører og med en bred formidling via skiltning, i mødet med gæsten og integreret i lokale produkter.

SAMARBEJDET ER FJORDENS STYRKE

Den strategisk-fysiske udviklingsplan for Horsens Fjord hviler på et samarbejde mellem lokale ildsjæle og borgere, virksomheder, lodsejere, NGO'er, Destination Kystlandet, Dansk Kyst- og Naturturisme og Horsens, Odder og Hedensted kommuner.

Det tværkommunale samarbejde gør udviklingsplanen unik og sætter ramme og retning for kommunernes arbejde. Planen er kun begyndelsen og udgør fundamentet for nye samarbejdsformer, oplevelser på tværs af fjorden og ikke mindst vores vedvarende indsats for at skabe et attraktivt område og sikre en bæredygtig outdoor-turisme til gavn for vores miljø, lokalsamfund og besøgende.

Vi vil sammen arbejde for, at planen kan føre til nye udviklingsprojekter omkring Horsens Fjord og i resten af Destination Kystlandet.

Tak til alle, der har bidraget til udarbejdelsen af den strategisk-fysiske udviklingsplan for Horsens Fjord. Vi ser frem til at arbejde for at realisere planens indsatser i tæt og bæredygtigt samarbejde.

Find den fulde version af den strategisk-fysiske udviklingsplan for Horsens Fjord her:

